

Dyplomata do odstrzału  
– sprawa Jacka Izydorczyka

Grypowa katastrofa  
– szczepionek brak

Powojenna rewolucja  
oświatowa

Magdalena Kamińska  
Polska w memach

# Dlaczego tak mało?



**Zaszczepieni**  
- ponad 200 tys.

**Chcą się zaszczepić**  
- 15 mln

**Mogą się zaszczepić**  
- 31 mln



## WYDARZENIA

Sprawdzone i obiektywne informacje

## POGODA

Prognoza, która się sprawdza

# interia

## SPORT

Zawsze w centrum sportowych emocji

## KUCHNIA

Smaker. Setki inspiracji kulinarnych

## PLOTKI

Pomponik. Gorące newsy ze świata show-biznesu

# interia

**PORTAL, KTÓRY TOWARZYSZY MI KAŻDEGO DNIA**



## CYTATY

**KS. THOMAS DOYLE,**  
USA

*Papież Polak  
był postrzegany  
jako despota  
i człowiek o dwóch  
osobowościach –  
aktor i konserwatysta.  
„Wolna Sobota”  
magazyn „Gazety Wyborczej”*

**BRYAN CAPLAN,**  
ekonomista amerykański

*Dyplom studiów?  
To taka pieczęć  
na czole, która  
potwierdza,  
że jesteś inteligentnym  
i sumiennym  
konformistą.  
„Forum”*

**PROF. WIESŁAW  
ŁUKASZEWSKI,**

psycholog  
*Częściej klody  
pod nogi rzucają  
sobie kobiety.  
„Charaktery”*

**MACIEJ MALEŃCZUK,**  
muzyk

*Starość zaczyna się,  
gdy kończą się  
marzenia.  
„Twój Styl”*

# MÓJ PRZEGLĄD

Jerzy Domański



## Alibi dla władzy

Wiadomo, że dla ludzi zaradnych kolejki nie są przeszkodą. Nie było jeszcze takiego prawa, którego by Polacy nie próbowali skutecznie obejść. Tak było już długo przed zaborami. I jeśli coś się zmieniło, to na gorsze. Choć może teraz jest tak, jak było, tylko media społecznościowe szybciej pokazują i piętnują takie przypadki. Cwaniactwo, kumoterstwo i nepotyzm nie mają jednej barwy politycznej. To prawdziwie ponadpartyjna przypadłość. Dotyka ludzi wszystkich opcji. I tych, którzy manifestują głęboką wiarę, i ateistów. Poczucie wstydu jest u wielu Polaków tak głęboko schowane, że nie przeszkadza im w przekrętach.

Trudno się przyzwyczaić do tego. I uznać, że tak po prostu w Polsce jest. Zmiana tej bylejałości, cwaniactwa i życia bez przestrzegania reguł może nastąpić tylko poprzez cierpliwą edukację. Ale czy taki proces ma szansę powodzenia bez elit? Bez autorytetów, które nie skuszają się pójściem na skróty?

Najgorzej jest wtedy, gdy autorytety, elity i lokalni liderzy zawodzą. Gdy poza kolejką pierwsi dostają szczepionkę, która ratuje życie.

A tyle razy przy byle okazji mówili o równości, praworządności i przejrzystości. Mówili, ale nie traktują tego serio. Grają porządnym obywateli, a robią na opak. Można, jak TVN, stale podkreślać, że oni to wolne media. Tylko co to teraz znaczy? Po wyprawie na szczepienia bez kolejki. Żenujące są ich pokrętne tłumaczenia.

Szczepionka jest ciągle dobrem deficytowym, a więc szczepienia muszą być przejrzyste i jawne. Opowiadanie o tym, że szczepienie celebrytów służy promocji tej akcji, obraża ludzką inteligencję.

Co rząd Morawieckiego i celebryci chcą promować? Przecież na szczepionkę czeka już kilkanaście milionów zdesperowanych ludzi. Ludzi zdecydowanych na zastrzyki.

Kiedy machina państwowa sobie z tym poradzi? Za ile miesięcy? Dopiero wtedy, gdy większość chętnych dostanie szczepionkę, będzie czas na promocję, przekonywanie wahających się. Dopiero wtedy. A nie rok wcześniej! Teraz takie akcje są tylko pustą, choć kosztowną propagandą. Bałagan, wpadki organizacyjne, brak procedur i spójnego przekazu oraz mizerne kwalifikacje zarządzających planem szczepień nikogo nie mogą zachęcić. Działania, które obserwujemy, to antypromocja. I żadni celebryci tego nie odmieniają, jeśli nie zobaczymy elementarnej sprawności władzy.

Niestety, ośmieszając siebie i głoszone wartości, grupa bezkolejkowych artystów, polityków i samorządowców dała rządowi alibi, że nie tylko on jest...

21-22 STYCZNIA

## Nie zapomnij o Dniu Babci i Dniu Dziadka!

Najlepszy prezent to książki PRZEGLĄDU  
Sprawdź naszą ofertę!

[sklep.tygodnikprzeglad.pl](http://sklep.tygodnikprzeglad.pl)

**BAKOWSKI**



## W NUMERZE

### KRAJ

- 8 Dlaczego tak mało?**  
Zamęt w szczepieniach przeciw COVID-19
- 14 Grypowa katastrofa**  
Dramatyczny brak szczepionek
- 18 MSZ od środka**  
Pozbyć się lzydorczyka
- 27 Nie ma tabu, są jedynie bezbeki**  
– rozmowa z dr hab. Magdaleną Kamińską
- 41 Szynka babuni z chemiczną wkładką**  
Producent wędlin ukarany

### ZAGRANICA

- 12 Zielony paszport dla Izraela**  
Liderzy w szczepieniach
- 24 Dzień amerykańskiego chaosu**  
Po ataku na Kapitol
- 42 Zima pod palmami**  
Wyspy Kanaryjskie czekają na turystów
- 46 Drogo, aż głowa boli**  
Najdroższe miasta świata

### HISTORIA

- 30 Jak walczone z zarazą**  
Czarna ospa we Wrocławiu – cd.
- 34 Rewolucja oświatowa**  
Szkolnictwo wyższe przed wojną i w PRL
- 38 Życie zakwitło w ruinach**

### OPINIE

- 40 Dlaczego mimo kryzysu PiS**  
lewica nie zyskuje w sondażach?

### NAUKA

- 48 Astronomiczne bum w Portoryko**  
Katastrofa wielkiego teleskopu

### KULTURA

- 52 W niemieckim teatrze**  
jest więcej czułości  
– rozmowa z Eweliną Marciniak
- 55 Kulturalia**
- 56 Poirot – bohater popkultury**  
Detektyw, który żył 135 lat

### OBSERWACJE

- 58 Co może jeść pies**  
Jak nie utuczyć pupila

### FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 Jerzy Domański**  
Alibi dla władzy
- 17 Jan Widacki**  
Szczepimy się!
- 23 Roman Kurkiewicz**  
Znużenie
- 33 Tomasz Jastrun**  
Pieskie życie
- 45 Wojciech Kuczok**  
Marznący deszcz
- 51 Agnieszka Wolny-Hamkało**  
Kino Kafka



42  
ZAGRANICA

## ZIMA POD PALMAMI

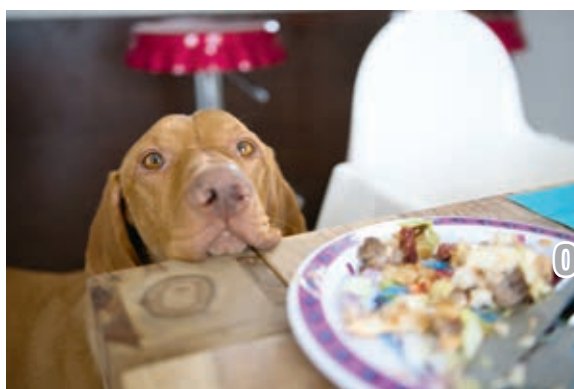
Wyspy Kanaryjskie czekają na turystów

52

KULTURA

## W NIEMIECKIM TEATRZE JEST WIĘCEJ CZUŁOŚCI

– rozmowa  
z Eweliną Marciniak



58  
OBSERWACJE

## CO MOŻE JEŚĆ PIES

Jak nie utuczyć pupila

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. ADOBE STOCK





**Prof. Tadeusz M. Orłowski**  
W zeszłym roku zoperowaliśmy  
o 30% mniej pacjentów

**Różewicz i Lem**  
– patroni roku 2021

**Dr hab. Lech Mażewski**  
Wielopolski a uwłaszczenie chłopów  
po powstaniu styczniowym



### ✉ **Dziewięć godzin na SOR-ze**

Mam podobne spostrzeżenia, jak autorka artykułu „Dziewięć godzin na SOR-ze”. Dotyczą one SOR-u szpitala w jednym z miast powiatowych Wielkopolski. Byłem świadkiem, jak 28 grudnia 2020 r. w godzinach popołudniowych pani ratownik z pogotowia niemal błagała personel SOR-u o przyjęcie chorego z zawałem serca, bo czekała z nim na dworze trzy godziny. Tu nie trzeba przypominać, że w przyzawale liczą się minuty. W tym samym czasie na łóżko na oddziale SOR położono mężczyznę chorego na covid, a obok leżały osoby z dolegliwościami kardiologicznymi. Starszy pan przy rejestracji mówił: „Umieram”, a gdy zmierzono mu temperaturę, miał ponad 39 st. Przez godzinę przebywał w tym samym pomieszczeniu, co inni pacjenci. Pomieszczenia potem nie zdezynfekowano, a przecież mógł być chory na covid. Nie ma więc co się dziwić, że ludzie często zarażają się koronawirusem w szpitalach. O braku empatii pracowników SOR-ów dla osób w podeszłym wieku, często niedoświadczonych, nie wspomnę. Lepiej spokojnie zejść z tego świata w domu.

*Czytelnik*

Red. Beata Igielska popełniła pewien podstawowy błąd, jaki popełnia wielu Polaków: zgłosiła się na SOR z problemem, którym Szpitalny Oddział Ratunkowy z założenia NIGDY nie powinien się zajmować, podobnie jak nie powinien się nim zajmować wspomniany w artykule lekarz rodzinny. Z takim problemem pacjent zgłasza się do ambulatorium chirurgicznego (bez skierowania w przypadku nagłym) lub do nocnej i świątecznej pomocy medycznej. I rozpropagowaniu tej informacji wśród społeczeństwa powinna służyć tego typu publikacja.

*Ewa Szelağ*

### f **Sądny rok Kościoła**

Do takiego stanu, w jakim obecnie znalazł się Kościół, przyczynili się wszyscy. Ile to w naszym kraju mamy placów, ulic, szkół nazwanych imieniem Jana Pawła II, ileż pomników, które sam święcił... W wielu miejscowościach papież nigdy nie był, ale wszyscy tego pragnęli, bo nie wypada, aby nie było jego pomnika. Coraz troskliwiej pielęgnujemy tych, którzy tę wiarę obsługują, a nie tego, co tę wiarę stworzył. To jakiś absurd wiary w naszym kraju.

*Andrzej Kościński*

### f **Czarna ospa we Wrocławiu**

Jak się udało w 1963 r. zaszczepić przeciwko ospie 8 mln Polaków? Bo tamta władza miała za zadanie rozwiązać problem, a nie patrzeć na słupki popularności. I nikogo nie interesowało zdanie różnej maści foliarzy.

*Mateusz Żyta*



W PRL przy opracowywaniu szczepionek nikomu nie zależało na kasie, tylko na zdrowiu obywateli, ewentualnie pośrednio na kasie, bo zdrowy obywatel mógł produkować dobra z korzyścią dla siebie samego i innych. Dziś to nierealne.

*Jerzy Krawiec-Mostowiak*

**Więcej wypowiedzi na ten temat na s. 30**

## ZDJĘCIE TYGODNIA

Atak na świątynię demokracji. Zwolennicy Donalda Trumpa wdarli się do Kongresu w trakcie zatwierdzania wyników wyborów prezydenckich. Wybuchły zamieszki. Pięć osób nie żyje. Jaka będzie Ameryka po tym ataku? Waszyngton, 6 stycznia 2021 r.









## PYTANIE TYGODNIA | Czy podatek cukrowy pozytywnie wpłynie na zdrowie konsumentów?

**MIKOŁAJ CHOROSZYŃSKI,**  
*dietetyk kliniczny, psychodietetyk*

Podatek od cukru funkcjonuje w ponad 30 krajach. W mieście Berkeley w USA trzy lata po jego wprowadzeniu konsumpcja słodkich napojów spadła o 52%! Udało się to uzyskać, gdyż dochód z podatku został przeznaczony na edukację. Chciałbym, aby podobne rozwiązanie funkcjonowało u nas. Jednak na razie nikt nie wspomina o korzyściach zdrowotnych z ograniczenia konsumpcji słodkich napojów, a korzyści są, i to duże. W Polsce mniej więcej jedna trzecia dorosłych jest otyła, a choroby związane z niezdrową dietą, takie jak choroby serca, nowotwory, cukrzyca czy choroba Alzheimera, są głównymi zabójcami. Jeżeli dzięki podatkowi uda się ograniczyć chociaż o kilka procent rozwój tych chorób, to jego wprowadzenie trzeba będzie uznać za dobry krok.

**GRAŻYNA ROKICKA,**  
*Fundacja Konsumentów*

Popieramy ideę stojącą za wprowadzeniem podatku, chcemy jednak zwrócić uwagę, że zachowania konsumenckie

zależą nie tylko od narzędzi fiskalnych i obowiązujących przepisów, ale przede wszystkim od czynników społecznych i kulturowych, na które istotny wpływ mają edukacja konsumentka i komunikacja, zwłaszcza ze strony zaufanych, niezależnych organizacji. Tymczasem nie przewidziano przeznaczania środków pochodzących z wprowadzonej opłaty na działania kierowane bezpośrednio do konsumentów. Z wprowadzonego podatku powinny być finansowane m.in. badania zachowań konsumenckich i nieuczciwych praktyk rynkowych producentów żywności, a także porównawcze testy żywności, jakie prowadzi Fundacja Konsumentów.

**RAFAŁ TRZECIAKOWSKI,**  
*ekonomista,*  
*Forum Obywatelskiego Rozwoju*

Prozdrowotne efekty podatku cukrowego są wątpliwe. To prawda, że tego typu podatki podnoszą ceny napojów słodzonych, skutecznie zniechęcając do ich zakupu. Z badań jednak nie wynika, że konsumenci zamieniają je na zdrową żywność. W miejsce napojów słodzonych

mogą wybrać zdrowsze napoje i produkty, ale mogą też wybrać mniej zdrowe. Jedynym substytutem napojów słodzonych cukrem, zgodnym z badaniami i zdrowym rozsądkiem, są napoje słodzone słodzikami. Niestety, w Polsce również one zostały obłożone podatkiem. Niepokoi też, że wysoki podatek cukrowy podnosi ceny napojów słodzonych wobec zwolnionego z niego alkoholu. Ostatecznie warto pamiętać, że otyłość ma wiele przyczyn, więc trudno o duże efekty z ograniczenia wybranej kategorii produktów.

**EWA SOLARZ,**  
*czytelniczka PRZEGLĄDU*



Myślę, że w pierwszej kolejności uruchomi pokłady narodowego narzekania na ustawodawców – wszak to napad na naszą wolność i przyzwyczajenia. Mam nadzieję, że w dłuższym okresie zniechęci nas do kupowania słodzonych produktów i wybierania zdrowszej (i tańszej) alternatywy, a producentów zmusi do produkowania artykułów bez takich ilości cukru.

*Not. Michał Sobczyk*